

РЕШЕНИЕ

№ 1799

гр. София, 27.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-9 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ели Д. Анастасова

при участието на секретаря Юлия С. Д.а Асенова
като разгледа докладваното от Ели Д. Анастасова Гражданско дело № 20231100103416 по описа за 2023 година

Производството е по реда на Дял I, глава XII от ГПК.

Образувано е по предявени от Б. С. С. срещу Прокуратурата на Република България обективно съединени осъдителни иски за заплащане на обезщетение за причинени му неимуществени вреди /болки страдания/ в размер на **26000 лева**, ведно със законната лихва, считано от 16.02.2022г. /датата на влизане на оправдателното решение в сила/ до окончателното изплащане на вземането и за заплащане на обезщетение за причинени имуществени вреди в размер на **3000 лева**, представляващо заплатено адвокатско възнаграждение по образуваното наказателно дело, ведно със законната лихва, считано от 16.02.2022г. /датата на влизане на оправдателното решение в сила/ до окончателното изплащане на вземането.

Ищецът твърди, че с обвинителен акт от 01.04.2021г. по пр. пр. № 44939/2019г. по описа на СРП му било повдигнато обвинение за извършено престъпление по чл. 316, вр. чл. 309, ал. 1 НК – за това, че на 14.05.2018г., в гр.София, ул. „****“, в Народно читалище „****“, гр.София, съзнателно се ползвал от неистински частен документ - фактура № 0000004465/14.05.2018г., на която е придаден вид, че е издадена от ЕТ „П. – Е.Т.“ и че представлява конкретно писмено изявление на Е.Г.Т., като го представил пред Р.М.К.-С. – касиер в Народно читалище „****“, гр.София, за да докаже, че съществува правоотношение между ЕТ „П. – Е.Т.“ и Народно читалище „****“, гр.София, както и че съществува правото на ЕТ „П. – Е.Т.“ да получи отразената във фактурата сума за извършена услуга, а за Народно читалище „****“, гр.София, съществува задължението да заплати същата сума, като от ползвателя не може да се търси наказателна отговорност за съставянето й. С Решение от 31.01.2022г. по НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в ищецът бил признат за невиновен.

В резултат на осъществено наказателно преследване на ищеца били причинени неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки, унижения, страдания, смущение, притеснение, изключителен стрес, загуба на доверие и уважение от страна на колегите му; бил уволнен от длъжността „секретар на читалище“;

изключително сериозни проблеми при намирането на нова работа; страх от обстоятелството, че може да му бъде наложена глоба в непосилен за него размер.

С оглед изложените съображения намира предявените иски за основателни и доказани изцяло.

В указания законоустановен срок по чл.131 ГПК от ответника Прокуратура на Република България е постъпил отговор, в който взема становище като оспорва като недоказани по основание и по размер предявените иски претенции. Релевира, че отговорността на държавата за дейност на правозащитните органи се простират за вредите, пряка и непосредствена последица от незаконното обвинение и счита, че в случая няма доказателства, които да установяват действително претърпените вреди като пряк и непосредствен резултат само от предявеното обвинение. Заявява, че обвинението не е било за тежко умишлено престъпление, поради което ищецът никога не е бил заплашван с наказание „лишаване от свобода“. В отговора на исковата молба се оспорва при условията на евентуалност размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди като завишен, несъответстващ на твърдените вреди и на икономическия стандарт в България, несъобразен с изискванията за справедливост.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, 9 състав, като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2, във вр. с чл.12 ГПК, по свое убеждение, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3, предл.1 ЗОДОВ.

-

Относно иска за неимуществени вреди:

Основателността на предявения иск се обуславя от кумулативното наличие на следните предпоставки: повдигнато срещу ищеца обвинение за извършено престъпление; влязъл в сила акт на съд, с който ищецът е оправдан по повдигнатото обвинение; претърпени неимуществени вреди; причинна връзка между претърпените вреди и незаконното обвинение.

При анализа на първата от предпоставките – наличие на повдигнато срещу ищеца обвинение за извършено престъпление, следва да се изложи следното: видно от приложеното към настоящото дело НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в се установява, че с Постановление от 01.04.2021г. /л. 16 от ДП № 15177/2019г./ ищецът е привлечен в качеството на обвиняем по досъдебно производство № 15177/2019г. по описа на СРП за това, че на 14.05.2018г., в гр.София, ул.“****“, в Народно читалище „****“, гр.София, съзнателно се ползвал от неистински частен документ - фактура №

0000004465/14.05.2018г., на която е придаден вид, че е издадена от ЕТ „П. – Е.Т.“ и че представлява конкретно писмено изявление на Е.Г.Т., като го представил пред Р.М.К.-С. – касиер в Народно читалище „****“, гр.София, за да докаже, че съществува правоотношение между ЕТ „П. – Е.Т.“ и Народно читалище „****“, гр.София, както и че съществува правото на ЕТ „П. – Е.Т.“ да получи отразената във фактурата сума за извършена услуга, а за Народно читалище „****“, гр. София, съществува задължението да заплати същата сума, като от ползвателя не може да се търси наказателна отговорност за съставянето ѝ – престъпление по чл. 316, вр. чл. 309, ал. 1 НК, за което се предвижда наказание лишаване от свобода до две години. По делото **няма представени доказателства спрямо ищеца да е била взета каквато и да било мярка за неотклонение.**

По делото е безспорно установено, че на 29.04.2021г. – **2 години и 11 месеца след извършване на процесното деяние и 28 дни след привличането на ищеца като обвиняем** е внесен в съда обвинителен акт, въз основа на който е образувано НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в. Общата продължителност на досъдебното производство от привличането на ищеца като обвиняем до предаването му на съд е 28 дни. Впоследствие с Решение от 31.01.2022г. по НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в /л. 23 и сл. от приложеното НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в/ ищецът бил признат за невинен.

Относно втората предпоставка за уважаване на иска – влязъл в сила акт на съд, с който ищецът е оправдан по повдигнатото обвинение, от представеното Решение от 31.01.2022г. по НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в /л. 23 и сл. от приложеното НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в/ се установява, че спрямо ищеца е било постановено оправдателно решение, като решението е влязло в сила на **16.02.2022г.**

По отношение на следващите две предпоставки – претърпени неимуществени вреди и причинна връзка между претърпените вреди и незаконното обвинение, съгласно ТР № 3/2005г. по т.д. 3/2004 на ОСГК на ВКС държавата отговаря за всички вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. В задължителната практика на ВКС се приема, че когато при незаконно повдигнато обвинение се претендират неимуществени вреди в рамките на обичайния размер – то тяхното настъпване и причинната връзка с незаконния наказателен процес се предполагат /в този смисъл са и Решение № 480/2012. по гр.дело № 85/2012 г., IV г.о. на ВКС; Решение № 138 по гр.д. № 637/2012, IV г.о. на ВКС; Решение № 457 от 25.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1506/2009 г., IV г. о. на ВКС/.

С оглед гореизложеното, настоящият състав приема, че са налице всички кумулативно изискуеми елементи на фактическия състав – като претърпяването на

неимуществени вреди и причинната връзка с незаконно водения процес се установяват както от показанията на свидетелите на ищеца М.С.С. /майка на ищеца, чиито показания са кредитирани, в съответствие с изискванията на чл. 172 ГПК/ и Г.Л.Г. /л. 16 и сл./, кредитирани от съда като обективни и добросъвестно дадени, така и от въведената с цитираната задължителна практика на ВКС, житейска презумпция, доколкото ищецът излага твърдения за претърпени неимуществени вреди, които не се отличават по своя интензитет от обичайното за подобни случаи. В тази връзка от показанията на свидетеля М.С.С. се установява, че след привличането му като обвиняем ищецът претърпял изключително тежки негативни изживявания; притеснявал се, че могат да го арестуват; плачел; затворил се в себе си; започнал да страда от безсъние; отслабнал; престанал да се храни; не искал да излиза и да се среща с приятели; доколкото работел като певец, престанал да ходи по участия и съответното финансовото му положение се влошило сериозно и се наложило майка му да му помага финансово; хората започнали да се подиграват на ищеца, че му предстои да влезе в затвора; появили се здравословни проблеми – започнал да вдига високо кръвно налягане и да повишава кръвната захар, които проблеми все още не бил преодолял; и към момента на показанията емоционалното му състояние не се е подобрило напълно; дори и след момента на оправдателната присъда ищецът продължавал да е притеснява.

От показанията на свидетеля Г.Г. се установява следното: през 2011 г. ищецът е участвал на българската „Евровизия“ с групата Й.; детето на свидетелката посещава двете читалища, където ищецът е работел като „секретар“; образуваното досъдебно производство се отразило изключително тежко на ищеца; последният отслабнал, брадясал, изглеждал зле; бил видимо притеснен да не влезе в затвора; изглеждал болен; притеснявал се, че хората могат да разберат за обвинението от интернет, предвид факта, че е музикант и има много информация за него в интернет; намалели му участията, тъй като колегите му го избягвали, третирайки го за престъпник; към момента на показанията се забелязвала положителна промяна в емоционалното и здравословното състояние на ищеца, което е започнала да се подобрява от „миналата година

В тази връзка следва да се изтъкне обстоятелството, че повдигнатото обвинение по чл. 316, вр. чл. 309, ал. 1 НК не е за тежко умишлено престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 НК, доколкото законодателят е предвидил лишаване от свобода до две години, което следва да се отчете като обстоятелство, водещо до **намаляване на интензитета на негативните емоции на ищеца.**

В настоящия случай следва да се вземе предвид и обстоятелството, че до момента на задържането му във връзка с процесното обвинение ищецът не е бил осъждан. Същевременно следва да се посочи, че при него е имало безпокойство и притеснение от възможността да бъде предаден на съд и да му бъде наложено

наказание. Както при всеки човек, задържането под стража и обвинението е дало неблагоприятно отражение върху самочувствието и психиката на ищеца. Бил е притеснен, и изнервен (видно от показанията на разпитаните свидетели), но *не са установени специфични здравословни проблеми от физическо естество*, обусловени от конкретното разследване. В тази връзка съдът не кредитира показанията на майката на ищеца М.С.С. в частта, в която същата релевира, че у ищеца са се появили здравословни проблеми – започнал да вдига високо кръвно налягане и да повишава кръвната захар, които проблеми все още не бил преодолял, доколкото ищецът не е направил искане за назначаване на СМЕ, която да установи това. Ищецът е представил писмени доказателства/л. 12-л. 14/ за възникнали здравословни проблеми, но доколкото липсва заключение от страна на експерт, притежаващ необходимите професионални знания в тази област, съдът няма как да приеме, че представените писмени доказателства доказват наличието на причинно-следствена връзка между твърдените вреди и повдигнатото обвинение. Още повече, че не са ангажирани каквито и да било доказателства за здравословното състояние на ищеца от преди датата на повдигнатото обвинение. Но действително с повдигнатото обвинение са засегнати защитени от [Конституцията](#) на РБ основни човешки права и ценности.

Предвид гореизложеното искът се явява доказан по своето основание и съдът следва съгласно чл. 52 ЗЗД да определи размера на неимуществените вреди по справедливост.

Съгласно задължителните за съдилищата указания дадени с ППВС 4/68г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Сред тези обстоятелства, с оглед спецификата на правното основание по чл. чл.2, ал.1, т.3, пр. 1 ЗОДОВ задължителната практика на ВКС относно: тежестта на престъплението, за което е било повдигнато незаконно обвинение; продължителността на незаконното наказателно преследване; интензитетът на мерките на процесуална принуда; броят и продължителността на извършените с участието на подсъдимия процесуални действия; начинът, по който обвинението се е отразило върху пострадалия с оглед личността му и начина на живот; рефлектирало ли е обвинението върху професионалната реализация на пострадалия, на общественото доверие и социалните му контакти, отраженията в личната му емоционална сфера, здравословното му състояние, характера и интензитета на претърпените емоционални, психически и нравствени терзания, възраст на увредения, обществено и социално положение, икономическите условия в страната и стандарта на живот, установената практика за присъждане на обезщетения при сходни случаи /в този смисъл са Решение № 358 от 06.01.2015 г. по гр. д. № 2026/2014 г. на ВКС, Решение № 149 от 2.05.2011 г. на ВКС по гр. д. № 574/2010 г., III г. о., ГК., Решение № 5 от 13.03.2013 г. по гр. д. №

638/2012 г на ВКС/. Във всеки случай, за да отговаря на критерия справедливост, определеното от съда обезщетение следва при отчитане на всички релевантни по делото обстоятелства, относими към пострадалото лице и претърпените от него увреждания по най-пълнен начин да обезщетява претърпените от него болки и страдания и в този смисъл да се явява техен паричен еквивалент /в този смисъл е ППВС 4/68г. и ТР 3/2005 по т.д 3/2004 ОСГК/.

Настоящият съдебен състав като съпостави гореизложените задължителни критерии с установеното от фактическа страна по настоящето дело намира, че размерът на паричното обезщетение, който най-пълно би съответствал на критерия за справедливост е 3000 лв.

Във връзка с така определеното обезщетение настоящата инстанция дължи да отбележи, че намира времето за приключване на наказателното производство като отговарящо на критериите за разумност на срока. Съгласно трайно установената практика на Европейския съд за защита правата на човека и основните свободи – разумността на срока за провеждане на наказателното производство следва да се преценява с оглед фактическата и правна сложност на делото, действията на подсъдимото лице и действията на компетентните държавни органи, насочени към приключване на производството с окончателен акт. В конкретния случай се установява, че обвинението е било повдигнато срещу едно лице, за едно деяние, по основен състав на престъплението, за което е повдигнато обвинение, не са налице усложнения в наказателния процес от фактическа и правна страна, като продължителността на делото е била по-малко от 10 месеца, от които 28 дни досъдебно производство /от момента на привличането на ищеца в качеството му на обвиняем/, което с оглед броя и естеството на извършените действия по разследване се явява кратък период от време; 9 месеца съдебно производство по НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в. Действително следва да се отчете и обстоятелството, че през цялото време ищецът се е намирал под угрозата от реализиране на най-тежката форма на наказателна репресия – а именно налагане на наказание лишаване от свобода като същевременно следва да се отчете и обстоятелството, че от събраните гласни доказателства се установява, че участията на ищеца са намалели, като се вземе предвид обстоятелството, че същият е музикант. Същевременно обаче следва да се акцентира върху обстоятелството, че ищецът е работел и на длъжността „секретар“ в читалище, няма доказателства да е бил уволнен като същевременно не са ангажирани и доказателства, че ищецът е останал без каквито и да било работни ангажименти – напротив от събраните гласни доказателства се установява, че ищецът все пак е имал ангажименти, макар и по-малко от преди, но е получавал финансови доходи.

Следователно предявеният иск е основателен и доказан за сумата от 3000 лева като за разликата до пълния предявен размер от 26000 лева следва да се отхвърли като

неоснователен и недоказан.

Основателно е и искането за присъждане на законна лихва, считано от 16.02.2022г. год. /датата на влизане в сила на оправдателното решение/ до окончателното ѝ изплащане.

Относно иска за имуществени вреди:

По отношение на иска за присъждане на сумата от 3000 лева лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, представляващи изплатен адвокатски хонорар за защита по НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в, настоящата инстанция намира за основателен, поради следните съображения: видно от представените по делото договори за правна защита и съдействие /л. 15 и л. 81 от приложеното ДП № 15177/2019г./ се установява, че на 02.04.2021г. и на 23.04.2019г. ищецът е заплатил в полза на адв. Р. претендираната сума от 3000 лева, представляваща адвокатско възнаграждение по договори за правна защита и съдействие с № 0170726/23.04.2019г. и с № 005910/02.04.2021г. за процесуално представителство по ДП № 15177/2019г. и по НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в/.

Претендираната сума в общ размер от 3000 лева е заплатена за защитата на ищеца по незаконно повдигнатото обвинение, срещу което се е защитава, ползвайки квалифицирана адвокатска помощ за досъдебното производство, поради което е доказано и наличието на причинна връзка между претърпените вреди и незаконното обвинение. Видно от представените доказателства се установява, че ищецът действително е заплатил исковата претенция изцяло.

Следователно искът е основателен и доказан изцяло.

Основателно е и искането за присъждане на законна лихва, считано от 16.02.2022г. год. /датата на влизане в сила на оправдателното решение/ до окончателното ѝ изплащане.

По отговорността за разноските:

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, вр. с чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, съразмерно с уважената част от исковите в полза на ищеца следва да бъдат присъдени направените от него разноски в общ размер на 105.52 лева /сумата от 10.00 лева – ДТ и сумата от 500.00 лева – адвокатско възнаграждение/.

Мотивиран от изложеното Софийски градски съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, с адрес гр.

София, ул. “Витоша” № 2, на основание [чл. 2, ал.1, т.3, пр.1 ЗОДОВ](#) да заплати на Б. С. С., с ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Русе, ул. **** следните суми: в размер на **3000 лева**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на водено срещу него наказателно производство по НАХД № 6677/2021г. по описа на СРС, 6 с-в, ведно със законната лихва, считано от 16.02.2022г. /датата на влизане на оправдателното решение в сила/ до окончателното изплащане на вземането и сума в размер на **3000 лева**, представляващо заплатено адвокатско възнаграждение по образуваното наказателно дело, ведно със законната лихва, считано от 16.02.2022г. /датата на влизане на оправдателното решение в сила/ до окончателното изплащане на вземането, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **105.52 лева** – разноси по съразмерност за производството пред СГС като **ОТХВЪРЛЯ** искът за неимуществени вреди за разликата над сумата от 3000 лева до пълния предявен размер от 26000 лева.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____